

**FRAMLEGG TIL
STRATEGI OG RETNINGSLINER FOR
NÆRINGS- OG MILJØTILTAK I SKOGBRUKET (NMSK),
VAKSDAL KOMMUNE,
2018-2021**

Vedtatt av kommunestyret, sak

1.0 INNLEIING

Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK) er ei statleg tilskotsordning som skal stimulere til verdiskaping ut frå regionale og lokale prioriteringar, samstundes som miljøverdiar knytt til biologisk mangfald, friluftsliv, landskap og kulturminne blir tekne vare på og utvikla vidare. Tilskot kan gjevast til skogeigarar etter søknad.

Tilskotsordninga er styrt gjennom Forskrift om tilskot til nærings- og miljøtiltak i skogbruket. Ordninga dekkjer ulike typar tilskot, og forskrifta deler ansvaret for tildeling og tilråding mellom fylkesmannen og kommunane etter tiltakstype:

Type tilskot	Vedtak om tildeling	Tilråding
Tilskot til skogkultur	Kommunen	Fylkesmannen
Tilskot til miljøtiltak i skog	Kommunen	Fylkesmannen
Tilskot til vegbygging	Fylkesmannen	Kommunen
Tilskot til drift med taubane, hest o.a.	Fylkesmannen	Kommunen
Tilskot til «andre tiltak/prosjekt»	Kommunen	Fylkesmannen

I følgje § 3 i forskrifta, er kommunen pliktig til å utarbeide lokale retningslinjer for prioritering av søknader om NMSK-tilskot. Retningslinjene skal utarbeidast i samarbeid med fylkesmannen og lokale næringsorganisasjonar i landbruket (Vaksdal og Modalen skogeigarlag og Eksingedalen-Vaksdal bondelag). Desse har vore involvert i prosessen.

Fylkesmannen set rettleiande satsar for lokale tiltak som kommunen løyver tilskot til, for å unngå for store skilnadar mellom kommunane. Kommunane fastset sjølv tilskotssatsane for gjeremåla.

Vaksdal kommune har tidlegere hatt administrative strategiar for prioritering og bruk av NMSK-midlane. Desse er nå vidareført og utvikla i ny, overordna strategi, som tek utgangspunkt i dagens situasjon, framtidige utfordringar og kommunale mål.

Intensjonen med strategien er å medverke til at skogbruket får langsiktige og stabile rammer å drive etter, ut frå mål og ønskjer.

NMSK-strategien er forankra politisk gjennom vedtak i kommunestyret den, jf. sak, og vil vere styrande for kommunen sin bruk av midlane.

Velteplass på Dalseid. Foto: Tore Henrik Øye

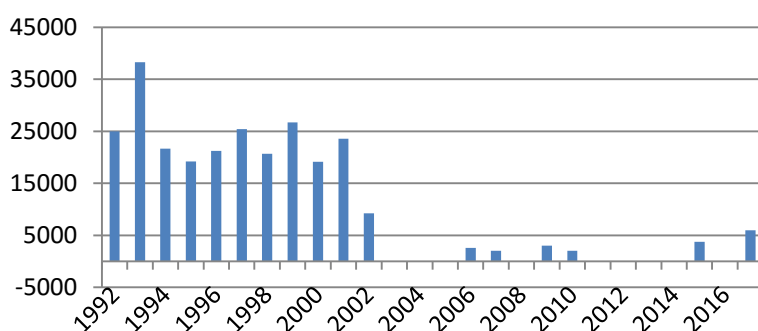
2.0 RESSURSGRUNNLAG OG SKOGSDRIFT

Vaksdal kommune har eit produktivt skogareal på om lag 115 000 daa. Av dette reknar ein med at om lag 65 000 daa er økonomisk drivverdig areal, der om lag 17 000 daa er aktuelt for eit intensivt skogbruk i tradisjonell forstand.

På 1950-talet vart det sett i gong skogreisingsaktivitet i Vaksdal kommune, og kommunen var dei neste 10-åra sterkt engasjert i å byggje opp ressursgrunnlaget for ei framtidig skogbruksnæring.

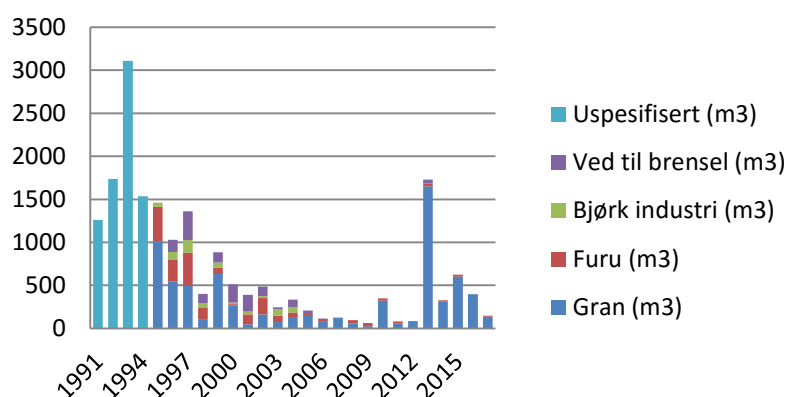
Det er om lag 10 000 daa planteskog i kommunen, for det meste gran, men også litt furu. I tillegg finst det areal som kan eigne seg for nyplanting. Registreringa i ØKS over planteaktiviteten i kommunen dei siste 15 år, viser høg aktivitet frå 1992 til 2002. Plantinga har etter dette gått kraftig ned, og skjer no berre i samband med foryngingsplikta etter hogst (ikkje nyplantingar).

Tal planter per år i Vaksdal, 1992 - 2017

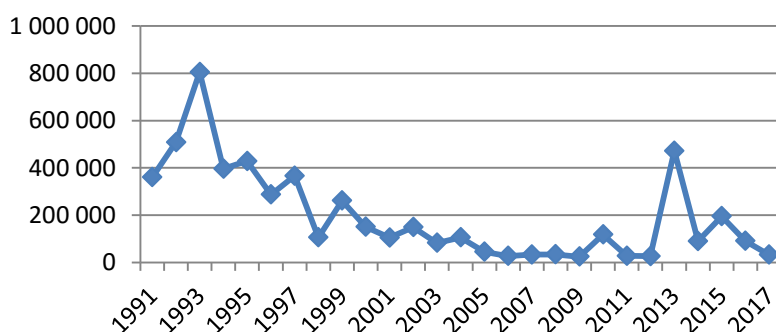
Skogreisinga fram mot 1990, har ført til at det i dag - og framover - vil vere relativt mykje hogstmogen skog i kommunen. Hogsten dei siste åra har variert med åra. Rekordåret var 1994, med uttak av 3108 m³, og uttaket var høgast fram til 1997. Etter dette gjekk hogsten ned, og har vore under 500 m³ per år, med unnatak av 2013 og 2015.

Årleg avvirking m³ i Vaksdal, 1991-2017

Potensialet for hogst er større enn dagens uttak, som har eit relativt lågt volum. Dette skuldast truleg fleire forhold, som mangelfull infrastruktur for både offentleg vegnett og skogsbilvegar, med vanskeleg tilkomst og svekka grunnlag for lønsam drift. I tillegg kan krevjande driftsforhold, færre aktive skogeigarar og mindre interesse for skogbruk, spele inn.

Omsetjing i kr/år i Vaksdal, 1991-2017

Døme på område med vesentlege skogressursar, er Bogalia, Øyane, Gammersvik – Toskedalen, Eidslandet og Flatekval i Eksingedalen.

3.0 MILJØVERDIAR OG BRUKARINTERESSER

I tillegg til å danne grunnlag for skogbruk, representerer skogen leveområde for planter og dyr, landskapselement, kulturspor og ferdsleområde for menneske, med påfølgjande interesser for bruk og vern. Slike forhold kan mellom anna være knytt til jakt og fiske, tradisjonelt friluftsliv, lokalhistorie og ivaretaking av livsmiljø og artar. Det er difor naturleg at desse verdiane får merksemd i NMSK-strategien, og gjennom kommunen sitt informasjonsarbeid ovafor skogeigarar og andre med arbeid i skogbruket.

Skogen og skogbruket er aktualisert som ressurs og verkemiddel i klimapolitikken og for «det grønne skiftet». Det er difor viktig at klimaperspektivet får merksemd i lokal ressursforvalting.

Det er registrert fleire tiurleikar i Vaksdal kommune. Foto: Sveiung Klyve.

4.0 MÅLSETJINGAR

Hovudmål:

NMSK-strategien skal saman med anna planlegging og virkemiddelbruk i regi av kommunen, leggje til rette for auka skogbruksaktivitet og ei forsvarleg ressursforvalting, målt ut frå kjende produksjons- og miljøparameter.

Delmål:

- Potensialet for hogst på gode lokalitetar skal nyttast best mogeleg.
- Forynging etter hogst skal gjennomførast for å sikre tilvekst og ressursoppbygging.
- God ungskogpleie skal leggje grunnlag for å utvikle tømmer av høg kvalitet.
- God infrastruktur skal sikre rasjonell hogst og transport av tømmer.
- Verdfulle natur- og kulturminne skal takast omsyn til/sikrast ved skogbruksaktivitet.
- Klimaperspektivet skal liggje til grunn for skogbruksaktiviteten.

5.0 TILTAKSDEL: KOMMUNEN SINE PRIORITERINGAR AV NMSK-TILSKOT

5.1. Miljøtiltak i skog

TYPE TILTAK:

- Skjøtselstiltak som tek vare på og utviklar natur- og miljøverdiar.

PRIORITERINGAR:

- Økonomisk tap knytt til langsiktig bevaring av spesielle miljøverdiar.
- Område som er registrert i naturbase og andre aktuelle kjelder.

TILSKOTSSATS:

- Miljøtiltak i skog; miljøverdiar knytt til biologisk mangfald, landskap og kulturminne – inntil 100 % tilskot, avhengig av kostnad og tilgjengelege tilskotsmidlar.

ANSVAR/ROLLE:

- Kommunen bestemmer tilskotssats, prioriterer søknader og løyver tilskot (jf. § 6 NMSK-forskrifta).

5.2. Skogkultur

TYPE TILTAK:

- Lovpålagt forynging etter hogst (hovudsakleg gran) innan 3 år etter hogsten jf. § 6 i forskrift om berekraftig skogbruk og § 6 i lov om skogbruket vert prioritert.
- Aktiv ungskogpleie i plantefelt.

PRIORITERINGAR:

- Skjøtsel med sikte på kvalitetsproduksjon i all ungskog med treslag som høver til veksestaden.
- Rydding i plantefelt og avstandsregulering vert prioritert høgt.

TILSKOTSSATSAR:

- Ny planting i hogstfelt – 30 % tilskot.
- Ny planting; skogreisingsmark, treslagsskifte til gran – 65 % tilskot.
- Suppleringsplanting i gran og furufelt – 65 % tilskot.
- Lauvrydding i plantefelt – 65 % tilskot.
- Avstandsregulering – 65 % tilskot.

ANSVAR/ROLLE:

- Kommunen bestemmer tilskotssats, prioriterer søknadar og løyver tilskot (jf. § 4 i NMSK forskrifta).

5.3. Skogsvegbygging

TYPE TILTAK:

- Vaksdal kommune vil arbeide for at transport av tømmer skjer på ein rasjonell og kostnadseffektiv måte, samstundes som det vert teke omsyn til miljøet.

Vegbygging skal i perioden styrast etter prioriteringar i forslag til Hovudplan veg 2012-2022 for Vaksdal kommune.

PRIORITERINGAR:

- Fylkesmannen fastsett eigne strategiar som kan variere over tid. Kommunen viser soleis til fylkesmannen sine gjeldande prioriteringar.

TILSKOTSSATSAR:

- Jf. fylkesmannen sine fastsette satsar til kvar tid.

ANSVAR/ROLLE

- Fylkesmannen lagar reglar for tilskot, set tilskotsprosent og gjer vedtak om tilskot.
- Kommunen tilrår tilskot (jf. § 5 NMSK forskrifta).

5.4. Skogsdrift med taubane, hest o.a.

TYPE TILTAK:

- Det kan gjevast tilskot til uttak av tømmer med taubane, hest o.a. Føremålet med tilskot er å auka skogbruket si verdiskaping i vanskeleg terreng.

PRIORITERINGAR/FØRESETNADAR:

- Fylkesmannen fastsett eigne strategiar som kan variere over tid. Kommunen viser soleis til fylkesmannen sine gjeldande prioriteringar.

TILSKOTSSATSAR

- Jf. fylkesmannen sine fastsette satsar til kvar tid.

ANSVAR/ROLLE

- Fylkesmannen lagar reglar for tilskot, bestemmer tilskotsprosent og gjer vedtak om tilskot.
- Kommunen tilrår tilskot (jf. § 7 NMSK forskrifta).